

НЕКРОЛОЗИ

*Др Милош Марјановић, редовни професор
Правног факултета у Новом Саду*

IN MEMORIAM

Проф. др МЛАДЕН СТОЈАНОВ
(14. 3. 1932 – 22. 2. 1999)

Рано, убрзо после пензионисања, у 67. години живота, преминуо је проф. др Младен Стојанов, некадашњи угледни професор и декан Правног факултета у Новом Саду.

У првом периоду свог живота родио се, школовао и радио на југу Баната. Родио се у Банатској Суботици (општина Бела Црква), у којој је завршио и основну школу. Гимназију је завршио у Вршцу 1952. године. Након дипломирања на групи за филозофију Филозофског факултета у Београду 1956. године радио је, најпре, као гимназијски професор у Панчеву од 1957 – 1961. године а, потом, као управник Дома културе у истом граду, од 1961 – 1963. године. На Вишој школи друштвено-политичких наука изабран је за асистента 1963. године а за професора 1964. године. У овој школи био је и директор у периоду 1. 1. 1963. – 30. 9. 1968. године. После тога био је директор Марксистичког центра, односно Центра за политичке студије Покрајинског комитета СК Војводине, до 31. 12. 1971. године.

Магистрирао је на Филозофском факултету у Београду 1968. године, на теми "Самоуправљање на пољопривредним добрима у Војводини" а докторирао на Правном факултету у Новом Саду 1971. године, одбранивши дисертацију "Пољопривредни радници у Војводини и њихов друштвени и професионални положај", и једно и друго под менторством проф. др Цветка Костића.

За предавача на Природно-математичком факултету за предмет Основи науке о друштву, односно касније Социологија, изабран је 1970. године. На предмету Општа социологија изабран је за доцента на Правном факултету у Новом Саду 1971. године а за ванредног професора 1977. године на истом факултету. На Пољопривредном факултету у Новом Саду, на предмету Социологија, најпре је реизабран у звање ванредног професора 1982. године а већ следеће, 1983. године, за

ран у звање ванредног професора 1982. године а већ следеће, 1983. године, за редовног професора. На овом факултету је и пензионисан 1997. године.

На Правном факултету у Новом Саду био је: шеф катедре, руководилац последипломских магистарских студија социолошко-правног смера (1978-1981) – када су као предавачи на курсевима трећег степена гостовали готово сви најистакнутији југословенски социолози из најзначајнијих универзитетских центара – продекан (1975-1977) и, најзад, декан (изабран 27. 6. 1977., на ту функцију именован 1. 10. 1977. а обављао ју је до 30. 9. 1979. године).

И изван Правног факултета делатност проф. др Младена Стојанова била је веома разграната и плодотворна. Обављао је многобројне партијске и синдикалне функције. Био је члан управе Југословенског удружења за социологију, Српског социолошког друштва и Удружења социолога и филозофа Војводине. Такође је био члан издавачког савета часописа "Социологија села", који под истим називом и даље излази у Загребу, и редакције "Виђења", такође југословенског рурално-социолошког часописа који излази у Београду. Један је од оснивача Института за социологију села и агрономију на Пољопривредном факултету у Новом Саду.

Окупио је и помогао стасавању неколико генерација новосадских социолога па се може сматрати доајеном и једним од родоначелника послератне војвођанске социологије и једним од утемељивача и најзначајнијих представника послератне југословенске социологије села. На особен начин је ишчитавао сељачкову мудрост, његов начин рада и живота. И академици су истицали истраживачке способности, методолошку културу, теоријску осмишљеност и заснованост истраживања проф. Стојанова и сврставали га у ред најистакнутијих истраживача села и аграра.

После његове смрти остала је велика празнина у Одбору за село САНУ јер је био један од његових најагилнијих чланова. Док му се здравље није нарушило био је један од најредовнијих и најугледнијих учесника "Сеоских дана Сретена Вукосављевића" у Пријеполу и "Власинских сусрета" у Власотинцу, такође намењених аграру и селу. Био је иницијатор и главни организатор "Врдничких сусрета" социолога села, агроекономиста, демографа, културолога, на којима се, тематски, расправљало о сеоској култури, жени, омладини, интегралном развоју села. Саопштења са овог скупа објављена су у тематским бројевима часописа Зборник Матице српске за друштвене науке. Није му се остварила жеља да се на следећим Врдничким сусретима разговара о урбанизованом селу јер су се ови сусрети, после његове смрти, угасили. Бавио се и питањима урбанизације Војводине а задужио је и Социологију рада, својим истраживањима и уџбеницима, а посебно социологију сељачких радова. За његову студију Професионализација рада у пољопривреди и положај пољопривредника (1976), Комисија за избор у звање редовног професора, којој је председавао академик Радомир Лукић, констатовала је да "представља први успешан покушај у нашој литератури да се проблеми пољопривредног рада целовитије изуче". Проф. Стојанов је закључио да се некада сваштарски сељачки рад све више демануализује и интелектуализује. Руководио је израдом социолошких студија о Челареву и Војвођанском селу на раскршћу (обе су изашле из штампе 1973. године). Написао је и у Матици српској објавио драгоцену Упутства за испитивање и проучавање села (1998).

Поштовани и уважени проф. Стојанов је издахнуо усред седнице Управног одбора Матице српске, која му је тако много значила и коју је тако много задужио. Био је члан њеног Управног одбора, секретар Одељења за друштвене науке 20 година и главни и одговорни уредник Зборника Матице српске за друштвене науке 25 година. У Матици је уредио стотинак књига и готово половину бројева овог угледног часописа (од броја 59 до двоброја 104-105). Са видним успехом промовисана је стота свеска овог реномираног часописа. Колике су биле заслуге проф. Стојанова као уредника најбоље сведочи анализа мр Триве Инђића, објављена у *Проф. Стојанов*. Проф. Стојанов је преминуо у тренуцима када се залагао да се заврши истраживачка студија о Вилову и када је припремио и у штампу предао своју крунску, синтетичку студију о сеоском колективитету. Њу заједнички треба да објаве Матица српска и Југословенски завод за социологију развоја села из Београда а после 4,5 године од ауторове смрти сазнајемо да је пред изласком из штампе његов дугогодишњи сарадник много пута сам се осведочио да је умео да мисли, да посао организује и ради стратешки, да руководи демократично, поучава стрпљиво. Није наметао своје мишљење него је сараднике подстицао, стимулисао, мотивисао да сами нађу решење, охрабривао их да сами изаберу алтернативу, да на њој буду истрајни али и одговорни за могуће консеквенце. Отишао је занавек, за све неочекивано и ненадано, као што је, изгледа, својствено великим и добрим људима.